

Landschappelijke inpassing nieuwbouw jongvee stal Fam. Hampsink te Emmer-Compasuum

2e groenedijk 22 Emmercompasuum 5 januari 2012

Reuvers Buro voor Groene Ruimtes

Adriensdijk 20
7814 RS Aulden

Inhoud

- 1 **Doel intenties**
- 2 **Analyse Landschap**
- 3 **Huidige erf en landschap**
- 4 **Nieuwe situatie**
- 5 **Landschappelijke inpassing**
- 6 **Erfinrichtingsplan**
- 7 **Bronnen**

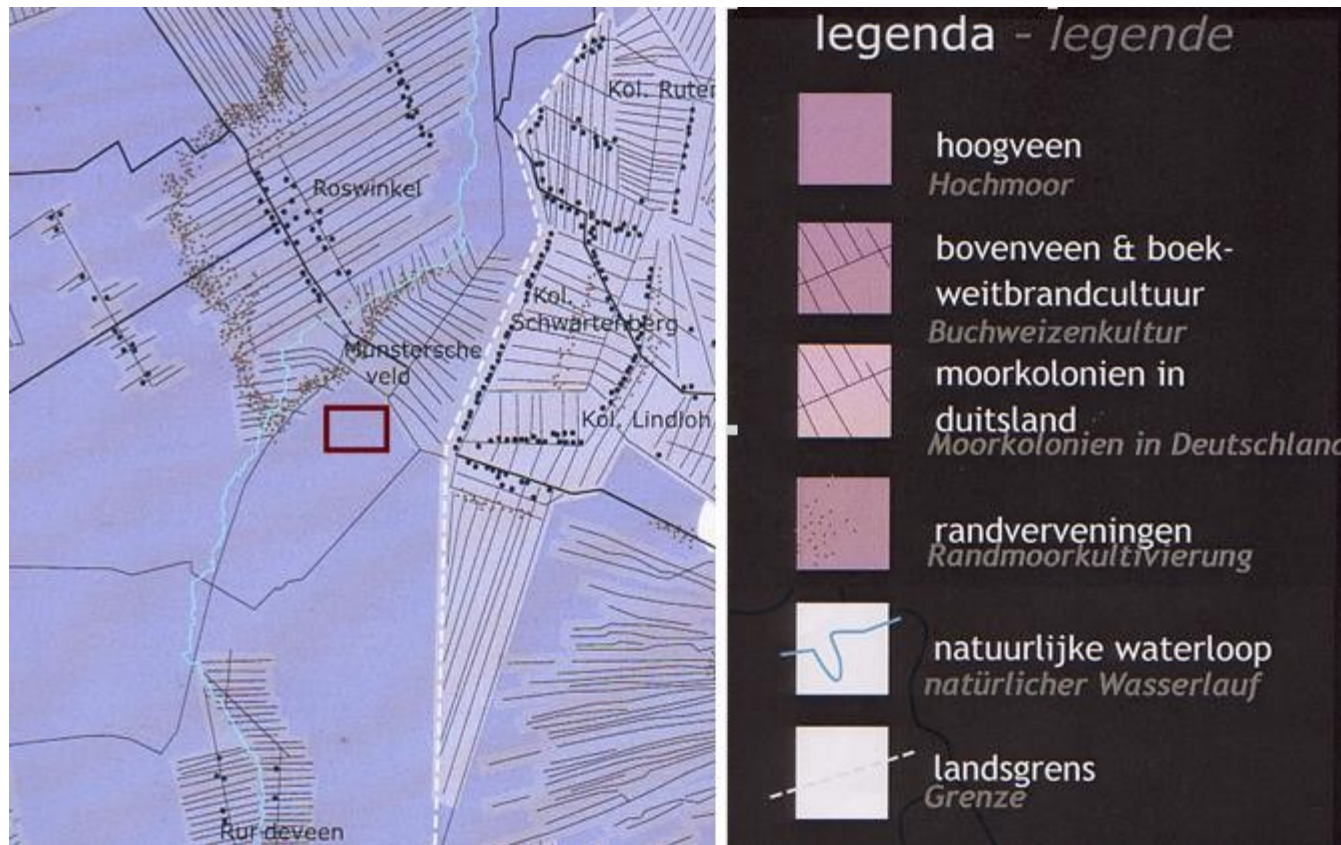
huidig beeld op locatie van verlengde 2e groenedijk

Landschappelijk inpassing Fam Hampsink Emmercompascuum

2 Analyse Landschap

Ontstaansgeschiedenis

Emmer-Compascuum, en dan met name het zuidelijke gedeelte, is eind 19e, begin vorige eeuw ontstaan in de periode van de grootschalige hoogveenontginningen. Het dorp is gesitueerd aan de rand van de hoogveenontginningen en wordt omringd door preveenkoloniale ontginningstypen. De topografische kaart van 1912 laat duidelijk het verschil in schaal zien van de verschillende ontginningstypen.

Landschappelijk inpassing Fam Hampsink Emmercompascuum

Het landschap van de boekweitcultuurontginningen en de randveenontginningen is met zijn smalle stroken weide en bouwlandpercelen veel kleinschaliger dan het grootschalige, systematische hoogveenontginningslandschap. De Ronde ten westen van het dorp waterde in die tijd zodanig goed af dat hier beweiding mogelijk was. Het hoogveengebied ten zuiden van Emmer-Compasuum Zuid is ontgonnen vanuit het zogenaamde modern dubbel kanaal systeem, te weten de kanalen het Oosterdiep en het Westerdiep. Het verschil met de dubbelkanalen uit de oudere veenkoloniën zoals Valthermond is dat de plaatsbreedte hier 200m is in plaats van de 180m uit de oudere veenkoloniën. Bovendien werden er langs het modern dubbel kanaal meer verschillende boerderijtypen gebouwd. De afstand tussen de beide evenwijdige kanalen is 220m. Loodrecht op de beide kanalen worden de wijken gegraven. Karakteristiek voor dubbele kanalen, zowel oude als de moderne, is dat op het gebied tussen de beide kanalen, de vooraf genaamd, burgerwoningen worden gebouwd die in de loop der tijd uitgroeien tot een lint. Ook de voorzieningen zijn in de vooraf gesitueerd. De hoofdweg(en) lopen langs het kanaal aan de kant van de burgerbebouwing. Aan de overzijde van het kanaal, de zogenaamde landkant, worden boerderijen op de kopeinden van de plaatsen gebouwd

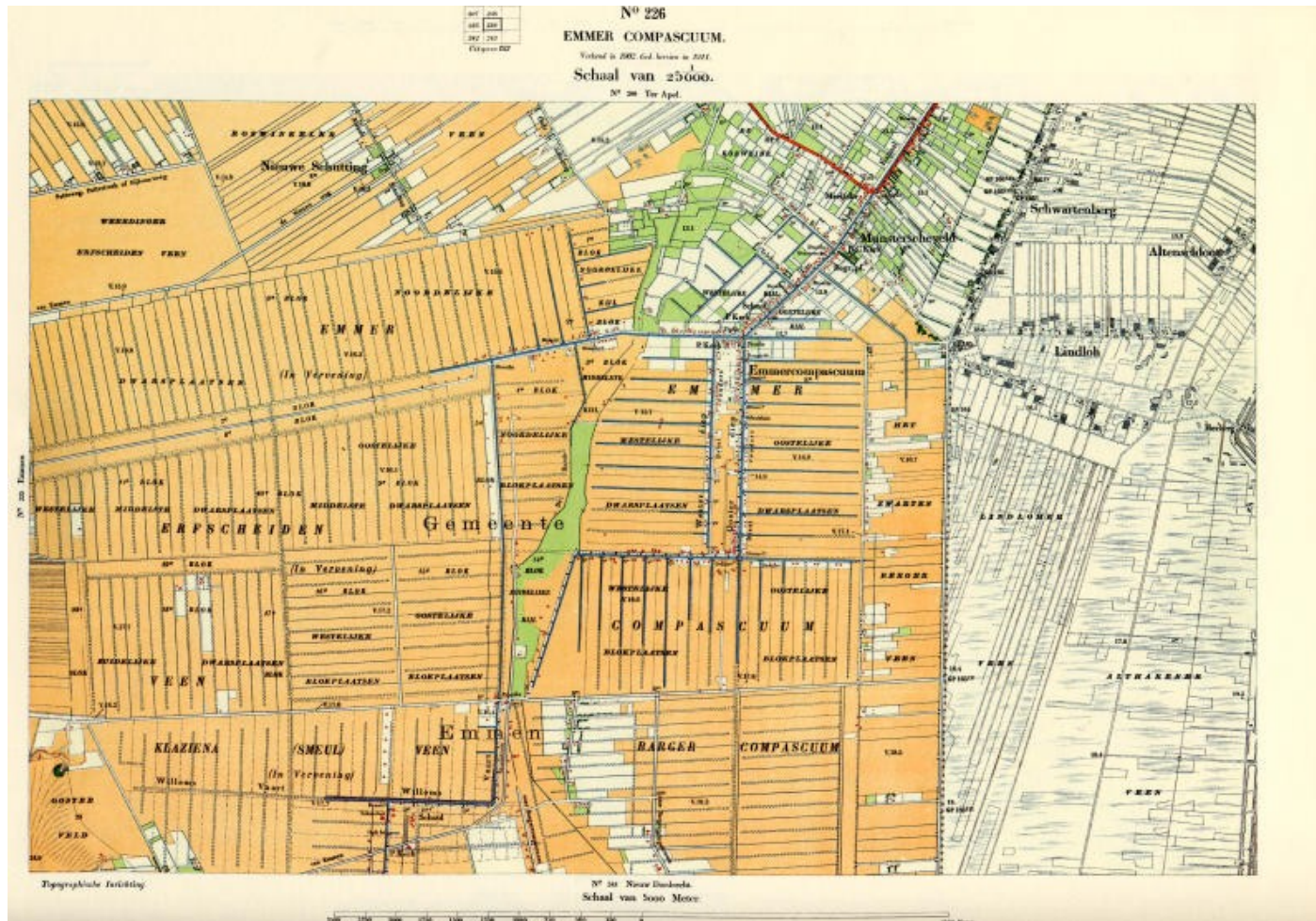

- Waterstructuur 1912; kanalen
- Waterstructuur 1912; wijken
- Waterstructuur 1912; hoofdwijk
- Waterstructuur 1912; (zwet)sloten

Landschappelijk inpassing Fam Hampsink Emmercompasuum

Het hoogveenlandschap ten zuiden van het dorp is na de ontginning een agrarisch landschap geworden, maar heeft de schaal en het patroon van de veenontginning behouden. Vooral het gebied ten oosten van het Oosterdiep is de historische maatvoering en schaal intact gebleven.

Landschappelijk inpassing Fam Hampsink Emmercompascuum

3 Huidige erf en Landschap

Het huidige bedrijf bevind zich in het karakteristieke hoogveen ontginning

Kenmerkend.....

-**Een jong maar toch monumentaal landschap** ,lange kanalen vaak begeleid met forse bomen rijen,lintbebouwing en ritme van kanalen en wijken.

-**Landschap van grote (regel)maat**, maat en schaal zijn belangrijk, grote,forse landschaps elementen ,grote open ruimtes die het landschap vormen,

De kanalen en linten geven contour aan dit open landschap dat als weids maar zeker niet kaal wordt ervaren.

Naast deze robuuste ruimtes is strikte regelmaat van het landschap kenmerkend.

-**Lange zichtlijnen zijn typerend** voor een hoogveenontginning

Landschappelijk inpassing Fam Hampsink Emmercompascuum

Knelpunten, bedreigingen en misvattingen over het hoogveenontginningslandschap.

- Een landschap zoals gezegd met veel kwaliteiten en uitzonderlijke schoonheid word eenvoudig gemeden ..... het is bestempeld met een negatief imago.
- Weldaad van ruimte, geen overdaad er kan veel binnen deze ruimte mits het goed word geregisseerd, kwaliteiten moeten behouden blijven
- Het is een stoer en weids, robuust landschap wat minder aantrekkelijk is dan een beekdal of esdorpenlandschap voor het toerisme.
- In een open landschap is alles wat je doet direct zichtbaar!..... een verkeerd geplaatste boerderij of mest silo kan de open hoofdstructuur negatief beïnvloeden en juist zoveel aandacht trekken dat het een eyecatcher word in het gebied.
- Dempen van kanalen en wijken! Letterlijk het raamwerk van het veenkoloniaal landschap met zijn lintdorpen, de dragers van het landschap
- Functie van de kanalen verdwijnt , en daardoor minder levendigheid en dichtgroei ..... kanalen worden onzichtbaar!
- Verrommeling van de linten aan de achterzijde, beeldbepalend en daardoor bij ontwikkeling groot belang.
- Bos aanleg , enerzijds verlies van openheid anderzijds nieuwe ontwikkeling natuur.

Behoud, versterken ....nieuwe kansen voor locatie

- Herkenbaarheid landschap waarborgen en versterken
- Robuuste, open landschap behouden evt versterken forse maat en schaal.
- Evt aanwezige wijken herstellen en weer duidelijk in beeld brengen
- Achterzijde als “voorkanten van het landschap” in richten, beeldbepalend.
- Duidelijke structuur op het erf , hiërarchie en samenhang

huidig aanzicht van 2e groenedijk

Landschappelijk inpassing Fam Hampsink Emmercompascuum

4 Nieuwe situatie

Het erf zal uitgebreid worden met een nieuwe jongvee stal van 36m breed, vormgeving en materiaalgebruik zal het zelfde zijn en blijven als reeds bestaande gebouwen.

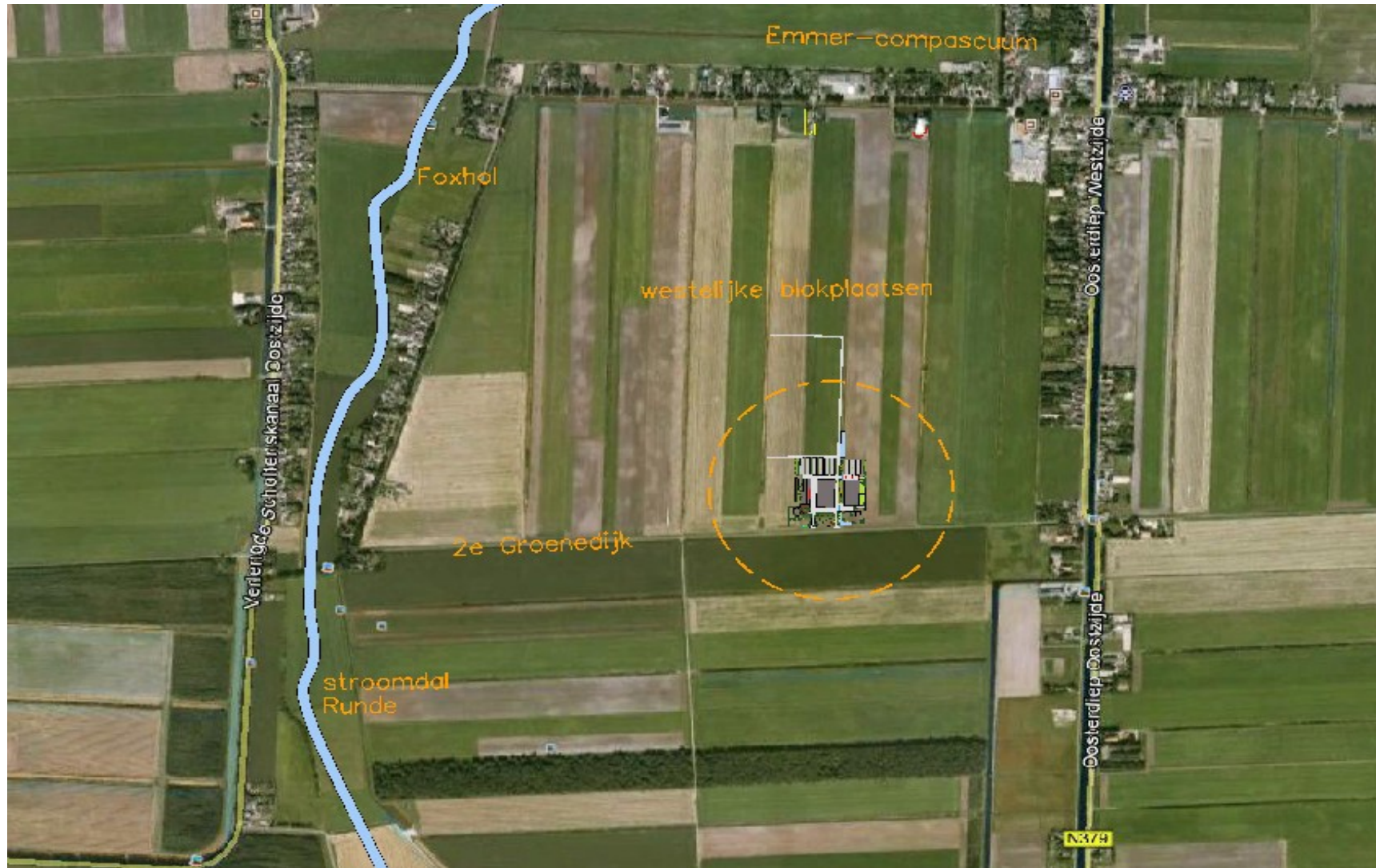

De stal komt aan de zuid-oostzijde van het bestaande erf. hierdoor ontstaat een groot breed erf dat tevens tot buiten de aanwezige landschappelijke waardevolle wijk zal uitbreiden.

Landschappelijk inpassing Fam Hampsink Emmercompascuum

Maat en schaal

Landschappelijk inpassing Fam Hampsink Emmercompasuum

5 Landschappelijke inpassing

Het huidige erf is in het verleden in samenwerking met de gemeente en DLG vormgegeven, het is redelijk ingepast,

De maat -schaal verhouding kan beter, meer massa op het voorerf.....

Het erf is vanuit het omliggende landschap alleen waar te nemen vanaf oosterdiep en de verlengde tweede groenedijk.

Verder komt de samenhang en hiërarchie wat in de knel door de nieuwbouw.....breed erf .....de nieuwbouw staat veraf van het hoofdgebouw en de zichtbaarheid van het landschap komt in het geding, de wijk is nauwelijks meer zichtbaar.

Kortom, speerpunten voor de inpassing zijn:

-Traditioneel inpassen , massa op voorerf , achter open...niet te veel in open landschap zodat het teveel opvalt!

Hoeken markeren met fors groen.

-Hiërarchie en samenhang herstellen..... nieuwbouw in vorm en massa ondergeschikt aan het hoofdgebouw, dit dmv lagere en kleinere vorm, tevens de nieuwe jongvee stal wat achter de rooilijn van de hoofd stal, plaatsen 2e bedrijfswoning en het voorerf in vorm en ruimte doortrekken.-Wijk zichtbaar maken en houden, deze visueel doortrekken tussen gebouwen door, op het voorerf als echte waterpartij in de vorm van een (kom) wijk tussen de gebouwen in de vorm als wadi , dit onderbroken door een dam tbv vee en transport.

Landschappelijk inpassing Fam Hampsink Emmercompascuum

Zicht vanuit het westen
(Foxhol) op huidige erf

-Toekomstige sleuf siloplaten inpassen met streekeigen laag bosplantsoen
(wilgen struweel)
-Het bouwblok gelijk aanpassen aan toekomst visie die in fase kan worden
uitgevoerd.

Maatwerk ! Er is ruimte nodig om kwaliteit te realiseren.

1e Fase bouw nieuw jongveestal en aanpassingen wijk en voorerf.
2e Fase sleufsilos en aanpassing groen dmv aanplant strook laag struweel
3e Fase 2 bedrijfswoning met aanpassing voorerf.

aanwezige wijk op achtererf

Landschappelijk inpassing Fam Hampsink Emmercompascuum

Beplanting.

Aanwezige beplanting op het erf aanpassen, oa bosplantsoen langs westzijde zwaarder aanzetten, huidige tuin wat aanpassen door meer forse bomen en boerenheesters bij te planten, de hagen wat onderbreken ivm maaien en overig onderhoud (versoberen).

Nieuwe openheid in combinatie met enkele karakteristieke bomen.

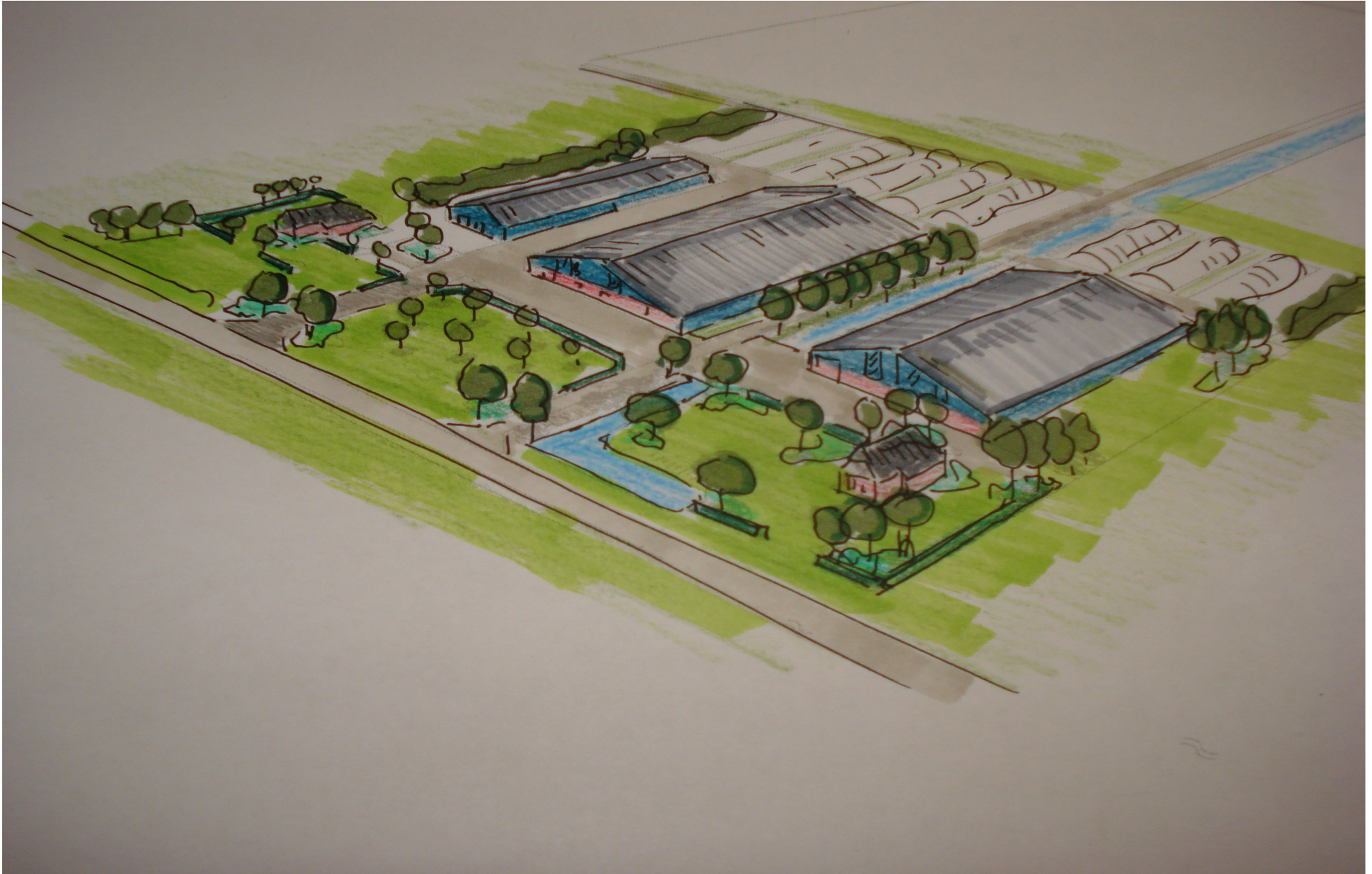
Voorerf qua vorm en beplanting doortrekken, bij nieuwe wijk en wadi maaibare taluds hier en daar beplanten met typerend assortiment voor deze omgeving. (zie bijlage) vaak werd er in deze omgeving mammoetblad aan het water geplaat!

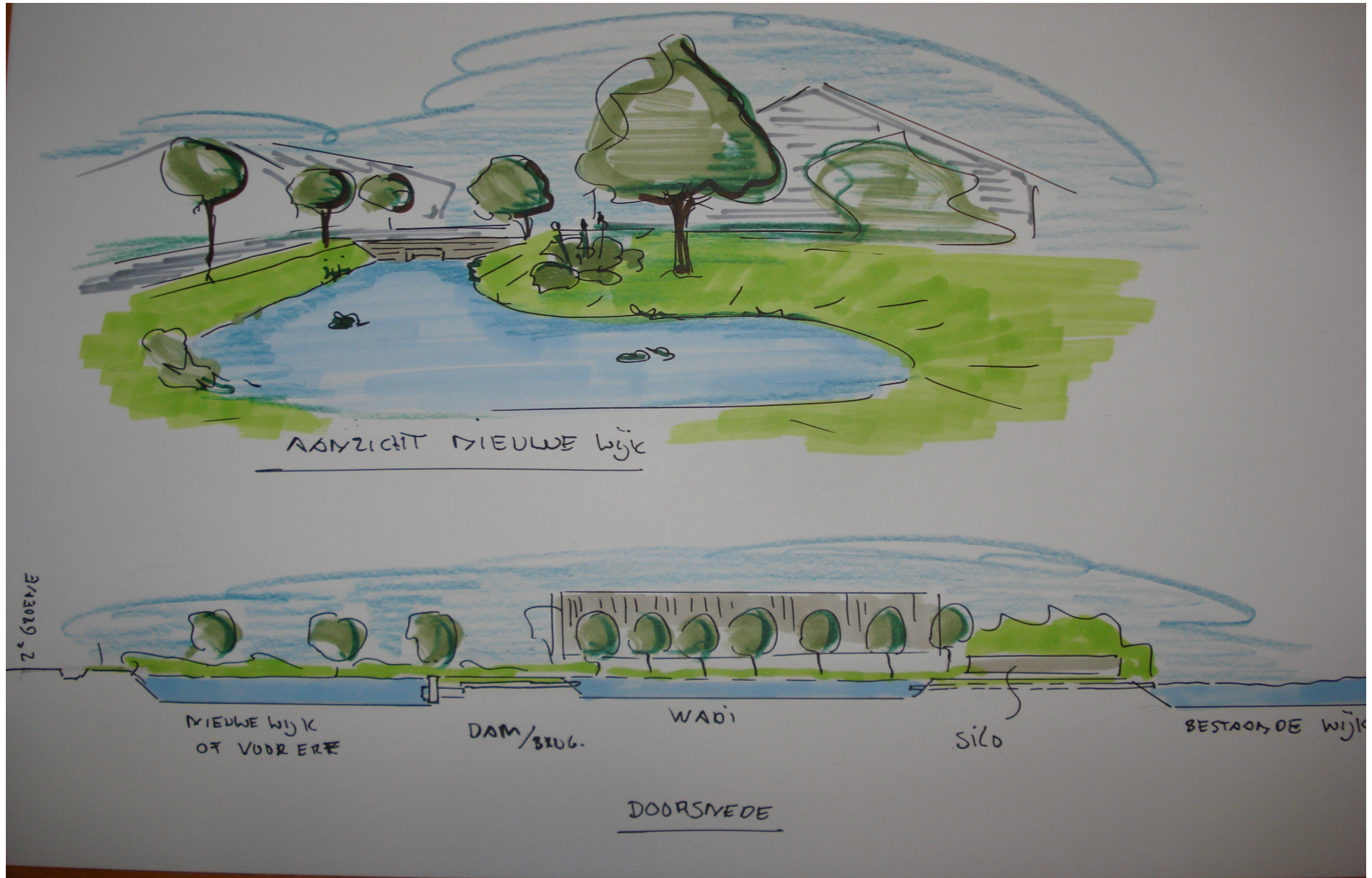
6 Erfinrichtingsplan

ZIE AFZONDERLIJKE BIJLAGE BESTEMMINGSPLAN
VOOR UITEINDELIJKE VERSIE ERFINRICHTINGSPLAN

Landschappelijk inpassing Fam Hampsink Emmercompascuum

Landschappelijk inpassing Fam Hampsink Emmercompascuum

7 Bronnen

- Ruimtelijke waardenkaart Emmen
- Bestemmingsplan Emmercompasuum , gemeente Emmen nl-imro.0114.2009038-0702
- Atelier mooi Drenthe - kwaliteiten van het landschap versterken
- Noordelijke boeren erven - Greet Bierema

Referentie beeld inpassing Eesergroen

Landschappelijk inpassing Fam Hampsink Emmercompasuum